

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Клиент: МОСВ, Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“
Бенефициент: Изпълнителна агенция по околна среда
Поръчка: Избор на изпълнители за извършване на анализи и проучвания на видовете и природните местообитания в България, предмет на докладване съгласно чл. 17 от Директивата за местообитанията и чл. 12 от Директивата за птиците
Обособена позиция: Обособена позиция №1 Анализи и проучвания на видовете и типове местообитания в България, предмет на докладване съгласно чл. 17 от Директивата за местообитанията (92/43/ЕИО)
Номер на поръчката: 00740-2017-0006
Номер на договора: 3683/14.12.2018 г.
Изпълнител: ДЗЗД „ЕНВИМОН“
Уебсайт: www.envimon.eu

ДЕЙНОСТ № 17

Анализ на резултатите и разходите/ползите от провеждане на мониторинг и изготвяне на оценки на състоянието по съответните МЕТОДИКИ

Група: За всички групи, предмет на оценка
Вид/Местообитание: Неприложимо
Тип: Специален доклад
Изготвил: Кръстина Галова, НКЕ.13. ИКОНОМИСТ

Документ №: 00740-L0106-SRP-017

Копие №: 01

ИЗДАНИЕ	ДАТА	ОПИСАНИЕ/ПОПРАВКА	ПРЕДАДЕН ОТ	СЪГЛАСУВАЛ	ОДОБРЕН ОТ
А	01/08/2022	ПРЕДАДЕНА ЗА ОДОБРЕНИЕ	Кръстина Галова	НИКОЛАЙ НЕДЯЛКОВ	БОРИС КАРАКУШЕВ

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ:				
ИМЕ	ИАОС	ДЗЗД „ЕНВИМОН“	ГД ОПОС (МОСВ)	ИА ОСЕС (МФ)
КОПИЕ №.	01	02	03	04

Проект BG16M1OP002-3.003-0001 „Анализи и проучвания на видове и природни местообитания, предмет на докладване по чл. 17 от Директивата за местообитанията и чл. 12 от Директивата за птиците“

Съдържание

Съдържание	ii
Цел на задачата	3
Техническа спецификация на задачата	3
АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА МОНИТОРИНГ - ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
<i>А. Разходи за провеждане на мониторинга на видовете и местообитанията</i>	<i>5</i>
A.1. Разходи за мониторинг на местообитанията	6
A.2. Разходи за мониторинг на безгръбначни	15
A.3. Разходи за мониторинг на земноводни и влечуги.	20
A.4. Разходи за мониторинг на бозайници.	25
A.5. Разходи за мониторинг на риби	29
A.6. Разходи за мониторинг на растения и мъхове.....	33
A.7. Разходи за мониторинг на прилепи.	38
A.8. Разходи за ГИС контрол и за въвеждане на данните от мониторинга в БИОМОН.....	42
A.9. Общи разходи за мониторинг на всички видове и местообитания за шест годишен период.	43
A.10. Разходи за мониторинг на всички видове и местообитания за едногодишен период.	43
A. 11. Бюджетни средства на администрацията	43
A. 12. Идентифициране на финансови механизми за финансиране на мониторинга.	44
<i>Б. Анализ на ползите от изпълнение на програмата за мониторинг</i>	<i>46</i>
<i>В. Алтернативно предложение за изпълнение на програмата за мониторинг.....</i>	<i>51</i>
<i>Г. Описание на подхода за изготвяне и изпълнение на програмата за мониторинг, който се предлага като икономически най-изгоден.....</i>	<i>51</i>

Цел на задачата

Съгласно Техническата спецификация и офертата на ДЗЗД „ЕНВИМОН“, за постигане на устойчивост на резултатите от изпълнението на договор „Избор на изпълнители за извършване на анализи и проучвания на видовете и природните местообитания в България, предмет на докладване съгласно чл. 17 от Директивата за местообитанията и чл. 12 от Директивата за птиците“, по Обособена позиция №1: „Анализи и проучвания на видовете и типовете местообитания, предмет на докладване съгласно чл. 17 от Директивата за местообитанията (92/43/ЕИО)“, изпълнителят изготви доклад с анализ на разходите/ползите от провеждане на мониторинг и изготвяне на оценки на състоянието, по съответните методики за целите на последващите докладвания по чл. 17 от Директива за местообитанията. Този анализ включва общо остойностяване на предлаганата цялостна програма (годишна база и за 6-годишен цикъл) и сравнителен анализ на алтернативни подходи, както и обосновка на избраните такива от гледна точка на качество на данните и цената.

Техническа спецификация на задачата

Дейност 17.: Изготвяне на анализ на резултатите и разходите/ползите от провеждане на мониторинг и изготвяне на оценки на състоянието по съответните методики

Техническите спецификации предвиждат изготвянето на доклад с анализ на разходите/ползите от провеждане на мониторинг и изготвяне на оценки на състоянието, по съответните методики, който да се представя на Възложителя, заедно с окончателните методики за мониторинг и за оценка на състоянието на целевите обекти.

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И РАЗХОДИТЕ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА МОНИТОРИНГ - ВЪВЕДЕНИЕ

Целта на системите за мониторинг и докладване е да информират ЕК и държавите-членки за напредъка на мрежата „Натура 2000“ и да предоставят рамка за подходящи дейности за управление.

На ниво защитени зони, мониторингът на консервационните мерки следва да се извършва с цел оценка на тяхната ефективност и резултати. Тази информация за изпълнението може да предизвика и актуализиране на стандартните формуляри за данни за съответната зона, които описват основните характеристики на зоната, включително данните за нейните защитени местообитания и видове. Също така следва да се наблюдават и докладват природозащитния статус на защитените местообитания и видове, като тези данни се обобщават в Доклада за състоянието на природата, който представя състоянието и тенденциите на ниво ЕС

За изпълнение на изискванията за мониторинг и докладване е необходимо осигуряване на адекватно финансиране, както и подобряване и рационализиране на мониторинга и отчетността.

В разработената по Дейност 5. „Национална концепция за мониторинг“, е посочено, че финансовата устойчивост на националните системи за мониторинг на защитените видове, местообитания и зони по Натура 2000 е от най-значимите предизвикателства в процеса за постигането на целите за подобряване на благоприятно природозащитно състояние на видовете и типове природни местообитания, пред държавните институции не само в България, но и в останалите държави-членки на ЕС.

Анализите относно финансовата устойчивост на дейностите, свързани с опазването на биологичното разнообразие, елементи от които са мониторинга и оценката на природозащитното състояние на целевите обекти, еднозначно показват финансов недостиг за изпълнение на всички необходими мероприятия за постигане на целите на Директивата за местообитанията. Същевременно съществуват не малък брой бариери пред администрацията при компенсирането на този недостиг. Ето защо е необходимо още на ниво национална концепция да се анализира финансовия аспект на заложените програми и да се вземат предвид различните елементи, на финансовото уравнение, така че да се осигури неговата устойчивост. А именно: от едната страна разглеждаме „входящия финансов поток“ – наличност на национален финансов ресурс и участие в генерирането на допълнителни доходи, а от друга

страна се фокусираме върху “изходящия финансов поток” – адекватното и планирано управление на финансовите ресурси на национално равнище и на ниво отделни целеви обекти.

Оценката на изходящия финансов поток, при вече изготвена програма за мониторинг, с ясно идентифицирани приоритети и определени методи за работа се състои в остойностяване на заложените дейности за провеждане на мониторинга – мониторинг за шест-годишен период и съответно мониторинг за едногодишен период.

При оценката на входящия финансов поток, се съпоставят необходимите средства за шест годишната програма за мониторинг с бюджетните средства на администрацията за периода. След като се извърши оптимизация на планираните финанси от гледна точка разходи/ползи на приетите финансови потоци и остойностени методи за мониторинг, може да се изчисли финансовия недостиг за изпълнение на 6-годишната програма.

А. Разходи за провеждане на мониторинга на видовете и местообитанията

Конкретните методи за провеждането на мониторинг, броят на посещенията и периодичността за провеждането на мониторинг за всеки вид и местообитание са определени във всяка методика за мониторинг. В тази глава са представени общите разходи за провеждане на мониторинг, необходими за всяка група прилагайки методиките за шест годишен период.

Броят на видове и типовете природни местообитания, предмет на докладване съгласно чл. 17 от Директивата за местообитанията съгласно Техническите спецификации на проекта е следния:

- Безгръбначни животни – 52 вида;
- Риби – 38 вида;
- Земноводни и влечуги – 43 вида;
- Бозайници (без прилепи) – 20 вида;
- Прилепи – 33 вида;
- Висши растения – 30 вида;
- Мъхове – 9 вида;

- Природни местообитания – 93 типа.

A.1. Разходи за мониторинг на местообитанията.

В таблица 1 са представени всички целеви типове природни местообитания, броят на местата, определени за мониторинг в методиките, посещенията за шест годишен период, съгласно методиките и общият брой посещения при провеждане в сто процента от определените места за мониторинг.

Таблица 1 – Общ брой наблюдения при местообитанията

Но по ТЗ	Код	Име по Директива	Българско име	Брой места за мониторинг нови	Брой наблюдения за 6 годишен период	Общ Брой наблюдения за 6 годишен период
1	1110	Sandbanks which are slightly covered by sea water all the time	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	22	6	132
2	1130	Estuaries	Естуари	11	6	66
3	1140	Mudflats and sandflats not covered by seawater at low tide	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода	11	6	66
4	1150	Coastal lagoons	Крайбрежни лагуни	11	6	66
5	1160	Large shallow inlets and bays	Обширни плитки заливи	22	6	132
6	1170	Reefs	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)	33	6	198
7	1180	Submarine structures made by leaking gases	Подводни структури, образували се под действието на просмукващи се газове	Не са определяни	0	0
8	1210	Annual vegetation of drift lines	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	22	6	132
9	1240	Vegetated sea cliffs of the Mediterranean coasts with endemic <i>Limonium</i> spp.	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	22	6	132
10	1310	<i>Salicornia</i> and other annuals colonizing mud and sand	<i>Salicornia</i> и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени	11	6	66
11	1340	Inland salt meadows	Континентални солени ливади	11	6	66
12	1410	Mediterranean salt meadows	Средиземноморски солени ливади	2	6	12

		(Juncetalia maritimi)				
13	1530	Pannonic salt steppes and salt marshes	Панонски солени степи и солени блата	22	6	132
14	2110	Embryonic shifting dunes	Зараждащи се подвижни дюни	22	1	22
15	2120	Shifting dunes along the shoreline with <i>Ammophila arenaria</i> ("white dunes")	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	11	1	11
16	2130	Fixed coastal dunes with herbaceous vegetation ("grey dunes")	Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	11	1	11
17	2180	Wooded dunes of the Atlantic, Continental and Boreal region	Облесени дюни	11	1	11
18	2190	Humid dune slacks	Влажни понижения между дюните	11	1	11
19	2340	Pannonic inland dunes	Панонски вътрешноконтинентални дюни	11	1	11
20	3130	Oligotrophic to mesotrophic standing waters with vegetation of the <i>Littorelletea uniflorae</i> and/or of the <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>	Олиготрофни до мезотрофни стоящи води с растителност от <i>Littorelletea uniflorae</i> и/или <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>	22	1	22
21	3140	Hard oligo-mesotrophic waters with benthic vegetation of <i>Chara</i> spp.	Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от <i>Chara</i>	11	1	11
22	3150	Natural eutrophic lakes with <i>Magnopotamion</i> or <i>Hydrocharition</i> - type vegetation	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	33	1	33
23	3160	Natural dystrophic lakes and ponds	Естествени дистрофни езера	11	1	11
24	3260	Water courses of plain to montane levels with the <i>Ranunculion fluitantis</i> and <i>Callitricho-Batrachion</i> vegetation	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	33	1	33
25	3270	Rivers with muddy banks with <i>Chenopodion rubri</i> p.p. and	Реки с кални брегове с <i>Chenopodion rubri</i> и <i>Bidention</i> p.p.	33	1	33

		Bidention p.p. vegetation				
26	4030	European dry heaths	Европейски сухи ерикоидни съобщества	11	1	11
27	4060	Alpine and Boreal heaths	Алпийски и бореални ерикоидни съобщества	33	1	33
28	4070	Bushes with Pinus mugo and Rhododendron hirsutum (Mugo-Rhododendretum hirsuti)	Храстови съобщества с Pinus mugo	22	1	22
29	4080	Sub-Arctic Salix spp. scrub	Субарктични храсталаци от Salix spp.	11	1	11
30	4090	Endemic oro-Mediterranean heaths with gorse	Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета	22	1	22
31	40A0	Subcontinental peri-Pannonic scrub	Субконтинентални перипанонски храстови съобщества	22	1	22
32	40B0	Rhodope Potentilla fruticosa thickets	Родопски съобщества на Potentilla fruticosa	2	1	2
33	40C0	Ponto-Sarmatic deciduous thickets	Понто-сарматски широколистни храстчета	11	1	11
34	5130	Juniperus communis formations on heaths or calcareous grasslands	Съобщества на Juniperus communis върху варовик	22	1	22
35	5210	Arborescent matorral with Juniperus spp.	Храсталаци с Juniperus spp.	33	1	33
36	6110	Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the Alyso-Sedion albi	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alyso-Sedion albi	33	1	33
37	6150	Siliceous alpine and boreal grasslands	Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества	22	1	22
38	6170	Alpine and subalpine calcareous grasslands	Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества	22	1	22
39	6210	Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (Festuco-Brometalia) (* important orchid sites)	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco Brometalia) (важни местообитания на орхидеи)	55	1	55
40	6220	Pseudo-steppe with grasses and annuals of the	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от	44	1	44

		Thero- Brachypodietea	клас Thero Brachypodietea			
41	6230	Species-rich Nardus grasslands, on siliceous substrates in mountain areas (and submountain areas, in Continental Europe)	Богати на видове картълони съобщества върху силикатен терен в планините	33	1	33
42	6240	Sub-Pannonic steppic grasslands	Субпанонски степни тревни съобщества	33	1	33
43	6250	Pannonic loess steppic grasslands	Панонски льосови степни тревни съобщества	33	1	33
44	6260	Pannonic sand steppes	Панонски пясъчни степи	6	1	6
45	62A0	Eastern sub-Mediterranean dry grasslands (Scorzoneratalia villosae)	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	33	1	33
46	62C0	Ponto-Sarmatic steppes	Понто-Сарматски степи	33	1	33
47	62D0	Oro-Moesian acidophilous grasslands	Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества	33	1	33
48	6410	Molinia meadows on calcareous, peaty or clayey-silt-laden soils (Molinion caeruleae)	Ливади с Molinia на карбонатни, торфени или глинести почви (Molinion caeruleae)	22	1	22
49	6420	Mediterranean tall humid grasslands of the Molinio-Holoschoenion	Средиземноморски влажни съобщества на високи треви от съюз Molinio-Holoschoenion	11	1	11
50	6430	Hydrophilous tall herb fringe communities of plains and of the montane to alpine levels	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	33	1	33
51	6440	Alluvial meadows of river valleys of the Cnidion dubii	Алувиални ливади от съюза Cnidion dubii в речните долини	11	1	11
52	6510	Lowland hay meadows (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)	Низинни сенокосни ливади	34	1	34
53	6520	Mountain hay meadows	Планински сенокосни ливади	33	1	33

54	7140	Transition mires and quaking bogs	Преходни блата и плаващи подвижни торфища	22	1	22
55	7210	Calcareous fens with <i>Cladium mariscus</i> and species of the <i>Caricion davalliana</i>	Карбонатни мочурища с <i>Cladium mariscus</i> и видове от съюза <i>Caricion davalliana</i>	7	1	7
56	7220	Petrifying springs with tufa formation (<i>Cratoneurion</i>)	Извори с твърда вода с туфести формации (<i>Cratoneurion</i>)	22	1	22
57	7230	Alkaline fens	Алкални блата	11	1	11
58	8110	Siliceous scree of the montane to snow levels (<i>Androsacetalia alpina</i> and <i>Galeopsietalia ladani</i>)	Силикатни сипеи от планинския до снежния пояс	22	1	22
59	8120	Calcareous and calcshist screes of the montane to alpine levels (<i>Thlaspietea rotundifolii</i>)	Сипеи върху варовити терени и калциеви шисти във високите планини	11	1	11
60	8150	Medio-European upland siliceous screes	Средноевропейски силикатни сипеи	19	1	19
61	8160	Medio-European calcareous scree of hill and montane levels	Средноевропейски варовикови сипеи на хълмисто и планинско ниво	11	1	11
62	8210	Calcareous rocky slopes with chasmophytic vegetation	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	44	1	44
63	8220	Siliceous rocky slopes with chasmophytic vegetation	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	22	1	22
64	8230	Siliceous rock with pioneer vegetation of the <i>Sedo-Scleranthion</i> or of the <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	22	1	22
65	8310	Caves not open to the public	Неблагоустроени пещери	18	1	18
66	8330	Submerged or partially submerged sea caves	Подводни или частично подводни морски пещери	1	1	1
67	9110	<i>Luzulo-Fagetum</i> beech forests	Букови гори от типа <i>Luzulo-Fagetum</i>	33	1	33
68	9130	<i>Asperulo-Fagetum</i> beech forests	Букови гори от типа <i>Asperulo-Fagetum</i>	44	1	44

69	9150	Medio-European limestone beech forests of the Cephalanthero-Fagion	Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)	44	1	44
70	9170	Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests	Дъбово-габърони гори от типа Galio-Carpinetum	55	1	55
71	9180	Tilio-Acerion forests of slopes, screes and ravines	Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове	33	1	33
72	91AA	Eastern white oak woods	Източни гори от космат дъб	44	1	44
73	91BA	Moesian silver fir forests	Мизийски гори от обикновена ела	1	1	1
74	91CA	Rhodopide and Balkan Range Scots pine forests	Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори	55	1	55
75	91D0	Bog woodland	Мочурни гори	11	1	11
76	91E0	Alluvial forests with Alnus glutinosa and Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	35	1	35
77	91F0	Riparian mixed forests of Quercus robur, Ulmus laevis and Ulmus minor, Fraxinus excelsior or Fraxinus angustifolia, along the great rivers (Ulmenion minoris)	Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris)	24	1	24
78	91G0	Pannonic woods with Quercus petraea and Carpinus betulus	Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus	55	1	55
79	91H0	Pannonian woods with Quercus pubescens	Панонски гори с Quercus pubescens	33	1	33
80	91I0	Euro-Siberian steppic woods with Quercus spp.	Евро-сибирски степни гори с Quercus spp.	55	1	55
81	91M0	Pannonian-Balkan turkey oak-sessile oak forests	Балкано-панонски церово-горунови гори	62	1	62
82	91S0	Western Pontic beech forests	Западнопонтийски букови гори	49	1	49
83	91W0	Moesian beech forests	Мизийски букови гори	32	1	32
84	91Z0	Moesian silver lime woods	Мизийски гори от сребролистна липа	34	1	34

85	9260	Castanea sativa woods	Гори от Castanea sativa	20	1	20
86	9270	Hellenic beech forests with Abies borisii-regis	Гръцки букови гори с Abies borisii-regis	2	1	2
87	92A0	Salix alba and Populus alba galleries	Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba	33	1	33
88	92C0	Platanus orientalis and Liquidambar orientalis woods (Platanion orientalis)	Гори от Platanus orientalis	22	1	22
89	92D0	Southern riparian galleries and thickets (Nerio-Tamaricetea and Securinegion tinctoriae)	Южни крайречни галерии и храсталаци (Nerio-Tamaricetea и Securinegion tinctoriae)	11	1	11
90	9410	Acidophilous Picea forests of the montane to alpine levels (Vaccinio-Piceetea)	Ацидофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс (Vaccinio-Piceetea)	18	1	18
91	9530	(Sub-) Mediterranean pine forests with endemic black pines	Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор	33	1	33
92	9560	Endemic forests with Juniperus spp.	Ендемични гори от Juniperus spp.	39	1	39
93	95A0	High oro-Mediterranean pine forests	Гори от бяла и черна мура	22	1	22
ОБЩО						3264

От таблицата е видно, че при провеждане на сто процента от определените места за мониторинг съгласно методиките за мониторинг на типовете природни местообитания, за шест годишен период, трябва да бъдат посетени **3 264 бр. места за мониторинг на местообитанията.**

Изискванията на методиките за мониторинг на местообитанията и опитът при провеждането на теренни проучвания показва, че оптималният брой експерти в един полеви екип е от 3-ма души, от които един е ръководител на екипа, а другите двама са полеви експерти, които провеждат една командировка (теренна мисия) средно за 3 дни, като изминават средно по 250 км./ден с автомобил и успяват да направят мониторинг на 5 места за мониторинг на местообитанията.

Таблица 2 – Разходи за мониторинг на местообитанията

Перо	Подготовка на кампания за мониторинг			Теренната работа			Оценка на теренната работа			Общо
	A	B	C (A*B)	D	E	F (D*E)	G	H	I (G*H)	J(C+F+I)
I. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ										
	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	
Ръководител група	1	250	250	-	-	-	-	-	-	250,00
Ръководител полеви екип	-	-	-	3	190	570	-	-	-	570,00
Експерт камерална работа	-	-	-	-	-	-	1	125	125	125,00
Експерт теренна работа	-	-	-	6	150	900	-	-	-	900,00
Осигуровки - 15,8%										291,51
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 места)										2136,51
II. РАЗХОДИ ЗА КОМАНДИРОВКИ										
			км	лв/км	общо					
Транспортни	-	-	-	750	0,36	270	-	-	-	270,00
			брой дни	ставка	общо					
Дневни	-	-	-	9	40	360	-	-	-	360,00
Квартирни	-	-	-	6	50	300	-	-	-	300,00
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 места)										930,00
III. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	
Оборудване за терен	-	-	-							
Оборудване за камерална	-	-	-							
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 места)										0,00
IV. РАЗХОДИ ЗА НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо		бр.	ед. цена	общо			
софтуер					1	0,72	0,72			0,72
бази с данни / достъп					1	0,48	0,48			0,48

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 места) **1,20**

V. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ/УСЛУГИ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо
Консумативи		1	0,15	0,15			-	-	-
Анализ на проби	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 места) **0,15**

VI. РАЗХОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕРОПРИЯТИЯ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо
обучения в сраната /чужбина							1	4,60	4,60
Обсъждания/обсъждания работни групи							1	1,53	1,53

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 места) **6,13**

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 места) 3073,99

ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА МЕСТООБИТАНИЯТА (3264 бр.) 2 006 700,06

Обобщени разходи за провеждане мониторинг на местообитанията за шест годишен период

Ср. разход за мониторинг на 1 място 614,80 лв.

ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА МЕСТООБИТАНИЯТА 2 006 700,06 лв.

А.2. Разходи за мониторинг на безгръбначни.

В таблица 3 са представени всички целеви видове безгръбначни животни, броят места, определени в методиките за мониторинг, броят на посещенията за шест годишен период, съгласно методиките и общият брой посещения при провеждане в сто процента от определените места за мониторинг.

Таблица 3 – Общ брой наблюдения при безгръбначните животни:

Но по ТЗ	Код	Име по Директива	Българско име	брой места за мониторинг стари	брой места за мониторинг нови	Брой наблюдения за 6 годишен период	Общ Брой наблюдения за 6 годишен период
28	1014	Vertigo angustior	Тесноустен спираловиден охлюв	7	10	6	102
29	1016	Vertigo moulinsiana	Дезмолинов спираловиден охлюв	7	11	6	108
13	1026	Helix pomatia	Градински охлюв	40	12	6	312
27	1032	Unio crassus	Овална речна мида	85		6	510
19	1037	Ophiogomphus cecilia	Зеленогръдо цигулче	10	9	6	114
38	1043	Lindenia tetraphylla	Четирилистна лindenия	8	8	1	16
43	1050	Saga pedo	Малка сага	19	14	12	396
30	1053	Zerynthia polyxena	Поликсена	3		6	18
22	1056	Parnassius mnemosyne	Черен аполон	6		6	36
21	1057	Parnassius apollo	Червен аполон	3		6	18
16	1058	Maculinea arion	Гигантска синевка	5		6	30
15	1060	Lycaena dispar	Голяма огневка	24		6	144
17	1061	Maculinea nausithous	Тъмно синя синвка	1		1	1
10	1065	Euphydryas aurinia	Блатна многоцветница	7		6	42
2	1066	Apatura metis	Ирисува пеперуда на император на Фрийър	2		6	12
31	1071	Coenonympha oedippus	блатно сатирче		2	6	12
34	1074	Eriogaster catax	Глогова торбогнезница		20	6	120
24	1076	Proserpinus proserpina	Прозерпина	4		6	24

35	1077	Hyles hippophaes	Крайморска вечерница		3	6	18
37	1079	Limoniscus violaceus	Виолетов полски ковач		1	6	6
14	1083	Lucanus cervus	Еленов рогач	16		6	96
48	1086	Cucujus cinnaberinus	Червен плосък подкоров бръмбар		9	12	108
25	1087	Rosalia alpina	Алпийска розалия	21		6	126
7	1088	Cerambyx cerdo	Голям дъбов сечко	10		6	60
3	1091	Astacus astacus	Речен рак	47		6	282
4	1093	Austropotamobius torrentium	Поточен рак	85		6	510
46	1914	Carabus menetriesi pacholei	Менетриезиев бегач		1	6	6
44	4011	Bolbelasmus unicornis	Еднорог булбелазмус		33	12	396
5	4013	Carabus hungaricus	Унгарски бегач	2		6	12
6	4014	Carabus variolosus	Грапав бегач	1		6	6
47	4020	Pilemia tigrina	Глогова торбогнезница		2	6	12
49	4022	Probaticus subrugosus	Набръчкан пробатикус		4	12	48
45	4026	Rhysodes sulcatus	Набразден ризодес		2	6	12
51	4027	Arytrura musculus			2	6	12
42	4028	Catopta thrips	Степна катопта дърводелец		6	6	36
32	4032	Dioszeghyana schmidtii	Нощенка на Шмит и Диошеги		22	6	132
33	4033	Erannis ankeraria	Унгарска зимна педомерка		3	6	18
36	4037	Lignyoptera fumidaria	Лигниоптера		10	6	60
39	4038	Lycaena helle	Виолетова огневка		6	6	36
40	4039	Nymphalis vaualbum	Многогълница		2	6	12
23	4042	Polyommatus eroides	Син полиматус	11		6	66
50	4043	Pseudophilotes bavius	Синевка на Бавий		2	6	12
8	4045	Coenagrion ornatum	Ручейно пъстриче	11		6	66
9	4046	Cordulegaster heros	Балканско воденичарче	17		6	102

41	4053	Paracaloptenus caloptenoides	Обикновен паракалоптенус		33	12	396
1	4056	Anisus vorticulus	Безкилна спиралина	27		6	162
26	4064	Theodoxus transversalis	Ивичест теодоксус	21		6	126
11	6169	Euphydrys maturna	Замъглена многоцветница	3		6	18
12	6199	Euplagia quadripunctaria	Четириточкова меча пеперуда	25		6	150
18	6908	Morimus asper funereus	Голям буков сечко	26		6	156
52	6928	Hirudo verbana	Медицинска пиявица		22	3	66
20	6966	Osmoderma eremita Complex	Осмодерма	16		6	96
						ОБЩО	5435

От таблицата е видно, че при провеждане на сто процента от определените места за мониторинг съгласно методиките за мониторинг за шест годишен период, трябва да бъдат посетени **5 435 бр. места за мониторинг на видовете безгръбначни животни.**

Изискванията на методиките за мониторинг и опитът при провеждането на теренни проучвания показва, че оптималният брой експерти в един полеви екип е 2-ма души, от които един е ръководител на екипа, а другият е полеви експерт, които провеждат една командировка (теренна мисия) средно за 3 дни, като изминават средно по 250 км./ден и успяват да направят мониторинг на 5 места за мониторинг на безгръбначни животни.

Таблица 4 – Разходи за мониторинг на видовете безгръбначни животни

Перо	Подготовка на кампания за мониторинг			Теренната работа			Оценка на теренната работа			Общо
	A	B	C (A*B)	D	E	F (D*E)	G	H	I (G*H)	J(C+F+I)
I. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ										
	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	
Ръководител група	1	250	250	-	-	-	1	250	250	500,00
Ръководител полеви екип	-	-	-	3	190	570	-	-	-	570,00
Експерт камерална работа	-	-	-	-	-	-	1	125	125	125,00
Експерт теренна работа	-	-	-	3	150	450	-	-	-	450,00
Осигуровки - 15,8%										259,91
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)										1904,91
II. РАЗХОДИ ЗА КОМАНДИРОВКИ										
			км		лв/км	общо				
Транспортни	-	-	-	750	0,36	270	-	-	-	270,00
			брой дни		ставка	общо				
Дневни	-	-	-	6	40	240	-	-	-	240,00
Квартирни	-	-	-	4	50	200	-	-	-	200,00
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)										710,00
III. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	
Оборудване за терен	-	-	-	1	1,26	1,26				1,26
Оборудване за камерална	-	-	-							
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)										1,26
IV. РАЗХОДИ ЗА НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо				бр.	ед. цена	общо	
софтуер							1	0,43	0,43	0,43
бази с данни / достъп							1	0,29	0,29	0,29

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици) **0,72**

V. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ/УСЛУГИ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	
Консумативи	1	0,18	0,18				1	0,18	0,18	0,37
Анализ на проби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици) **0,37**

VI. РАЗХОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕРОПРИЯТИЯ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	
обучения в сраната /чужбина							1	2,76	2,76	2,76
Обсъждания/обсъждания работни групи							1	0,92	0,92	0,92

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици) **3,68**

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици за безгръбначни) 2 620,94

ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА БЕЗГРЪБНАЧНИ (5435 бр.) 2 848 958,58

Обобщени разходи за провеждане мониторинг на видовете безгръбначни животни за шест годишен период

Ср. разход за мониторинг на 1 пробна единица	524,18 лв.
ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА БЕЗГРЪБНАЧНИ (5435 бр.)	2 848 958,58 лв.

А.3. Разходи за мониторинг на земноводни и влечуги.

В таблица 5 са представени всички целеви видове земноводни и влечуги, броят места, определени в методиките за мониторинг, броят на посещенията за шест годишен период, съгласно методиките и общият брой посещения при провеждане в сто процента от определените места за мониторинг.

Таблица 5 – Общ брой наблюдения при видовете земноводни и влечуги

Но по ТЗ	Код	Име по Директива	Българско име	Брой места за мониторинг стари	Брой места за мониторинг нови	Брой наблюдения годишно по методика	Общ Брой наблюдения за период
13	1217	Testudo hermanni	Шипоопашата костенурка	32		6	192
12	1219	Testudo graeca	Шипобедрена костенурка	27		6	162
29	1220	Emys orbicularis	Обикновена блатна костенурка		33	6	198
39	1238	Podarcis erhardii	Македонски гушер		22	6	132
41	1248	Podarcis tauricus	Кримски гушер		33	6	198
37	1251	Lacerta trilineata	Ивичест гушер		33	6	198
40	1256	Podarcis muralis	Стенен гушер		44	6	264
36	1261	Lacerta agilis	Ливаден гушер		22	6	132
38	1263	Lacerta viridis	Зелен гушер		44	6	264
6	1268	Ophisops elegans	Змиеок гушер	5		6	30
9	1269	Ophisaurus apodus	Жълтокоремник	59		6	354
42	1276	Ablepharus kitaibelii	Късокрак гушер		33	6	198
4	1277	Eryx jaculus	Турска боа	4		6	24
2	1279	Elaphe quatuorlineata	Ивичест смок	6		6	36
33	1283	Coronella austriaca	Медянка		22	6	132
11	1289	Telescopus fallax	Котешка змия	6		6	36
35	1292	Natrix tessellata	Сива водна змия		33	6	198
30	1295	Vipera ammodytes	Пепелянка		22	6	132
5	2373	Mauremys rivulata	Каспийска костенурка	6		6	36

3	519 4	Elaphe sauromates	Пъстър смок	18		6	108
34	609 1	Zamenis longissimus	Смок мишкар		22	6	132
32	609 2	Platycephalus najadum	Стрелушка		22	6	132
15	609 5	Zamenis situla	Леопардов смок	5		6	30
31	613 8	Dolichophis caspius	Смок стрелец		33	6	198
43	695 8	Mediodactylus kotschyi	Балкански гекон		11	6	66
16	116 6	Triturus cristatus	Северен гребенест тритон		11	6	66
17	117 1	Triturus karelinii	Северен гребенест тритон		22	6	132
1	118 8	Bombina bombina	Червенокоремна бумка	17		6	102
19	119 3	Bombina variegata	Жълтокоремна бумка		33	6	198
7	119 7	Pelobates fuscus	Обикновена чесновница	10		6	60
8	120 0	Pelobates syriacus	Сирийска чесновница	17		6	102
24	120 3	Hyla arborea	Дървесница		22	6	132
10	120 8	Rana graeca	Гръцка жаба	9		6	54
20	120 9	Rana dalmatina	Дългокрака горска жаба		44	6	264
21	121 3	Rana temporaria	Планинска водна жаба		22	6	132
14	199 3	Triturus dobrogicus	Дунавски гребенест тритон	6		6	36
18	536 4	Triturus macedonicus	Македонски гребенест тритон		1	6	6
25	693 8	Pelophylax ridibundus	Голяма водна жаба		44	6	264
26	695 4	Pelophylax kurtmuelleri	Балканска водна жаба		3	6	18
22	697 6	Pelophylax esculentus	Зелена водна жаба		11	6	66
27	698 1	Pelophylax lessonae	Малка водна жаба		3	6	18

28	6990	Pelophylax bedriagae	Малоазиатска водна жаба		4	6	24
23	6997	Bufotes viridis	Зелена крастава жаба		33	6	198
						ОБЩО	5454

От таблицата е видно, че при провеждане на сто процента от определените места за мониторинг съгласно методиките, за шест годишен период трябва да бъдат посетени **5 454 бр. места за мониторинг на видовете земноводни и влечуги.**

Изискванията на методиките за мониторинг и опитът при провеждането на теренни проучвания показва, че оптималният брой експерти в един полеви екип е 2-ма души, от които един е ръководител на екипа, а другият е полеви експерт, които провеждат една командировка (теренна мисия) средно за 3 дни, като изминават средно по 250 км./ден и успяват да направят мониторинг на 5 места за мониторинг на земноводни и влечуги.

Таблица 6 – Разходи за мониторинг на видовете земноводни и влечуги

Перо	Подготовка на кампания за мониторинг			Теренната работа			Оценка на теренната работа			Общо
	A	B	C (A*B)	D	E	F (D*E)	G	H	I (G*H)	J(C+F+I)
I. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ										
	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	
Ръководител група	1	250	250	-	-	-	1	250	250	500,00
Ръководител полеви екип	-	-	-	3	190	570	-	-	-	570,00
Експерт камерална работа	-	-	-	-	-	-	1	125	125	125,00
Експерт теренна работа	-	-	-	3	150	450	-	-	-	450,00
Осигуровки - 15,8%										259,91
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)										1904,91
II. РАЗХОДИ ЗА КОМАНДИРОВКИ										
				км	лв/км	общо				
Транспортни	-	-	-	750	0,36	270	-	-	-	270,00
				брой дни	ставка	общо				
Дневни	-	-	-	6	40	240	-	-	-	240,00
Квартирни	-	-	-	4	50	200	-	-	-	200,00
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)										710,00
III. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	
Оборудване за терен	-	-	-	1	1,26	1,26				1,26
Оборудване за камерална	-	-	-							
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)										1,26
IV. РАЗХОДИ ЗА НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо				бр.	ед. цена	общо	
софтуер							1	0,43	0,43	0,43
бази с данни / достъп							1	0,29	0,29	0,29
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)										0,72
V. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ/УСЛУГИ										

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо		
Консумативи		1	0,18	0,18				1	0,18	0,18	0,37
Анализ на проби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)											0,37
VI. РАЗХОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕРОПРИЯТИЯ											
	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо		
обучения в сраната /чужбина							1	2,75	2,75	2,75	
Обсъждания/обсъждания работни групи							1	0,92	0,92	0,92	
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)											3,67
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици за земноводни и влечуги)											2 620,92
ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ (5454 бр.)											2 858 895,24

Обобщени разходи за провеждане мониторинг на земноводни и влечуги за шест годишен период

Ср. разход за мониторинг на 1 пробна единица	524,18
ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ (5454 бр.)	2 858 895,24

А.4. Разходи за мониторинг на бозайници.

В таблица 7 са представени всички целеви видове бозайници, броят места, определени в методиките за мониторинг, броят на посещенията за шест годишен период, съгласно методиките и общият брой посещения при провеждане на мониторинг в сто процента от определените места за мониторинг.

Таблица 7 – Общ брой наблюдения при видовете бозайници

Но по ТЗ	Код	Име по Директива	Българско име	брой места за мониторинг стари	брой места за мониторинг нови	Брой наблюдения за 6 годишен период	Общ Брой наблюдения за период
	1335	Spermophilus citellus	Европейски лалугер	88		2	176
3	1339	Cricetus cricetus	обикновен хомяк	20		6	120
15	1341	Muscardinus avellanarius	лешников сънливец		11	6	66
14	1342	Dryomys nitedula	горски сънливец		22	6	132
	1349	Tursiops truncatus	Афала				0
	1350	Delphinus delphis	Обикновен делфин				0
	1351	Phocoena phocoena	Муткур				0
	1352	Canis lupus	вълк	24		3	72
5	1353	Canis aureus	чакал	30		3	90
	1354	Ursus arctos	кафява мечка	152		12	1824
9	1355	Lutra lutra	видра	160		1	160
8	1357	Martes martes	златка	30		6	180
16	1358	Mustela putorius	черен пор		33	12	396
17	1361	Lynx lynx	рис		44	12	528
10	1363	Felis silvestris	дива котка	30		6	180
	1371	Rupicapra rupicapra balcanica	дива коза	55		18	990
	2021	Sicista subtilis	степна скачаща мишка				0
2	2609	Mesocricetus newtoni	черногръд хомяк	18		6	108
13	2617	Myomimus roachi	мишевиден сънливец		11	6	66
6	2633	Mustela eversmanii	степен пор	20		12	240
7	2635	Vormela peregusna	пъстър пор	43		12	516
						ОБЩО	5844

От таблицата е видно, че при провеждане на мониторинг в сто процента от определените места за мониторинг съгласно методиките, за шест годишен период трябва да бъдат посетени **5 844 бр. места за мониторинг на видовете бозайници.**

Изискванията на методиките за мониторинг и опитът при провеждането на теренни проучвания показва, че оптималният брой експерти в един полеви екип е 3-ма души, от които един е ръководител на екипа, а другите двама са полеви експерти, които провеждат една командировка (теренна мисия) средно за 3 дни, като изминават средно по 300 км./ден с автомобил и успяват да направят мониторинг на 3 места. При част от бозайниците се използват като метод – мониторинг с фотокапани. Това изисква допълнителен разход за тяхното закупуване, поставяне, прибиране и отчитане на регистрираните видове.

Таблица 8 – Разходи за мониторинг на видовете бозайници

Перо	Подготовка на кампания за мониторинг			Теренната работа			Оценка на теренната работа			Общо
	A	B	C (A*B)	D	E	F (D*E)	G	H	I (G*H)	J(C+F+I)
I. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ										
	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	
Ръководител група	1	250	250	-	-	-	1	250	250	500,00
Ръководител полеви екип	-	-	-	3	190	570	-	-	-	570,00
Експерт камерална работа	-	-	-	-	-	-	1	125	125	125,00
Експерт теренна работа	-	-	-	6	150	900	-	-	-	900,00
Осигуровки - 15,8%										331,01
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни единици)										2426,01
II. РАЗХОДИ ЗА КОМАНДИРОВКИ										
				км	лв/км	общо				
Транспортни	-	-	-	900	0,36	324	-	-	-	324,00
				брой дни	ставка	общо				
Дневни	-	-	-	9	40	360	-	-	-	360,00
Квартирни	-	-	-	6	50	300	-	-	-	300,00
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни единици)										984,00
III. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	
Оборудване за терен - разходи за фотокапани и др.	-	-	-	1	8,01	8,01				8,01
Оборудване за камерална	-	-	-				1	4,28	4,28	4,28
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни единици)										12,29
IV. РАЗХОДИ ЗА НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо				бр.	ед. цена	общо	
софтуер							1	0,40	0,40	0,40
бази с данни / достъп							1	0,27	0,27	0,27
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни единици)										0,67

V. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ/УСЛУГИ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	
Консумативи		1	0,17	0,17			1	0,17	0,17	0,34
Анализ на проби	-	-	-	-	-	-	1	0,51	0,51	0,51
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни единици)										0,86

VI. РАЗХОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕРОПРИЯТИЯ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	
обучения в сраната /чужбина							1	2,57	2,57	2,57
Обсъждания/обсъждания работни групи							1	0,86	0,86	0,86
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни единици)										3,42

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни единици за бозайници)**3 427,24****ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА БОЗАЙНИЦИ (5844 бр.)****6 676 270,03**

Обобщени разходи за провеждане мониторинг на видовете бозайници за шест годишен период

Ср. разход за мониторинг на 1 пробна единица**1 142,41 лв.****ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА БОЗАЙНИЦИ (5844 бр.)****6 676 270,03 лв.**

А.5. Разходи за мониторинг на риби.

В таблица 9 са представени всички целеви видове риби, броят места, определени в методиките за мониторинг, броят на посещенията за шест годишен период съгласно методиките и общият брой посещения при провеждане на мониторинг в сто процента от определените места за мониторинг.

Таблица 9 – Общ брой наблюдения при рибите

Но по ТЗ	Код	Име по Директива	Българско име	брой места за мониторинг стари	брой места за мониторинг нови	Брой наблюдения за 6 годишен период	Общ Брой наблюдения за 6 годишен период
5	1130	Aspius aspius	Распер	4		6	24
	1145	Misgurnus fossilis	Виюн	3		6	18
15	1157	Gymnocephalus schraetzer	Ивичест бибан	1		6	6
22	1159	Zingel zingel	Голяма вретенарка	3		6	18
21	1160	Zingel streber	Малка вретенарка	3		6	18
20	2011	Umbra krameri	Умбра	1		6	6
33	2484	Eudontomyzon mariae	Украинска минога		11	6	66
2	2487	Acipenser ruthenus	Чига	1		6	6
3	2488	Acipenser stellatus	Пъструга	1		6	6
16	2489	Huso huso	Моруна	1		6	6
36	2522	Pelecus cultratus	Сабица		3	6	18
30	2533	Cobitis elongata	Голям щипок		15	6	90
35	2555	Gymnocephalus baloni	Високотел бибан		4	6	24
4	4125	Alosa immaculata	карагъз, дунавска скумрия	3		6	18
26	4127	Alosa tanaica	Малък карагъз, харип		3	6	18
1	5040	Acipenser gueldenstaedtii	Руска есетра	1		6	6
6	5085	Barbus barbus	Бяла мряна	6		6	36
7	5088	Barbus cyclolepis	Маришка мряна	15	15	6	180
18	5197	Sabanejewia balcanica	Балкански щипок	10		6	60
8	5263	Barbus strumicae	Мряна	15	15	6	180
9	5265	Barbus bergi	Приморска мряна	6		6	36
23	5288	Alburnus mandrensis	Мандренска брияна	3		6	18

25	5290	Alburnus schischkovi	Резовска брияна	5		6	30
24	5291	Alburnus sarmaticus	Дунавска брияна	3		6	18
34	5329	Romanogobio vladykovi	Белопера кротушка		3	6	18
37	5339	Rhodeus amarus	Горчивка		22	6	132
19	5347	Sabanejewia bulgarica	Балканси щипок	3		6	18
13	6143	Romanogobio kesslerii	Балканска кротушка	4		6	24
14	6145	Romanogobio uranoscopus	Малка кротушка	3		6	18
38	6147	Leuciscus souffia	Планинският кефал	1		6	6
10 31 32	6963	Cobitis taenia Complex	Обикновен щипок		24	6	144
28 29	6964	Barbus meridionalis all others	Балканска мряна		21	6	126
11 12	6965	Cottus gobio all others	Главоч	4		6	24
ОБЩО							1416

От таблицата е видно, че при провеждане на мониторинг в сто процента от определените места за мониторинг съгласно методиките, за шест годишен период трябва да бъдат посетени 1 416 бр. места за мониторинг на рибите.

Опитът при провеждането на теренни проучвания на рибите показва, че оптималният брой експерти в един полеви екип е 4-ма души, от които един е ръководител на екипа, а другите са полеви експерти, които провеждат една командировка средно за 3 дни, като изминават средно по 280 км./ден с автомобил и успяват да направят мониторинг на 3 места. За мониторинга на рибите са налага да се включват по-големи екипи, защото се използват лодки, които изискват специално управление, както и множество специфични уреди, които е невъзможна да бъдат обслужени от двама души. За рибите съгласно изискванията на методиките е характерна необходимостта от специфично оборудване като аератори; електронна везна; уред за линейно измерване на рибите; оксиметър; рН-метър; кондуктометър; лодки, мрежи, при част от рибите се използват електрофишери, за което закупуване/наемане е необходим допълнителен разход.

Таблица 10 – Разходи за мониторинг на видовете риби

Перо	Подготовка на кампания за мониторинг			Теренната работа			Оценка на теренната работа			Общо
	A	B	C (A*B)	D	E	F (D*E)	G	H	I (G*H)	J(C+F+I)
I. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ										
	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	
Ръководител група	1	250	250	-	-	-	1	250	250	500,00
Ръководител полеви екип	-	-	-	3	190	570	-	-	-	570,00
Експерт камерална работа	-	-	-	-	-	-	1	125	125	125,00
Експерт теренна работа	-	-	-	9	150	1350	-	-	-	1350,00
Осигуровки - 15,8%										402,11
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)										2947,11
II. РАЗХОДИ ЗА КОМАНДИРОВКИ										
			км	лв/км	общо					
Транспортни	-	-	-	840	0,36	302,4	-	-	-	302,40
			брой дни	ставка	общо					
Дневни	-	-	-	12	40	480	-	-	-	480,00
Квартирни	-	-	-	8	50	400	-	-	-	400,00
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)										1182,40
III. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	
Оборудване за терен - съгласно методика	-	-	-	1	21,19	21,19				21,19
Оборудване за камерална	-	-	-							0,00
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици)										21,19
IV. РАЗХОДИ ЗА НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо				бр.	ед. цена	общо	
софтуер							1	1,66	1,66	1,66
бази с данни / достъп							1	1,10	1,10	1,10

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици) **2,76**

V. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ/УСЛУГИ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо		
Консумативи		1	0,71	0,71				1	0,71	0,71	1,41
Анализ на проби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 местообитания) **1,41**

VI. РАЗХОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕРОПРИЯТИЯ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо		
обучения в сраната /чужбина								1	10,59	10,59	10,59
Обсъждания/обсъждания работни групи								1	3,53	3,53	3,53

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни единици) **14,12**

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни единици за риби) 4 169,00

ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА РИБИ (1416 бр.) 1 967 765,94

Обобщени разходи за провеждане мониторинг на видовете риби за шест годишен период

Ср. разход за мониторинг на 1 пробна единица за риби 1 389,67 лв.

ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА РИБИ (1416 бр.) 1 967 765,94 лв.

А.6. Разходи за мониторинг на растения и мъхове.

В таблица 11 са представени всички целеви видове растения и мъхове, броят места, определени в методиките за мониторинг, броят на посещенията за шест годишен период съгласно методиките и общият брой посещения при провеждане на мониторинг в сто процента от определените места за мониторинг.

Таблица 11 – Общ брой наблюдения при видовете растения и мъхове

Но по ТЗ	Код	Име по Директива	Българско име	Брой места за мониторинг стари	Брой места за мониторинг нови	Брой наблюдения за 6 годишен период	Общ Брой наблюдения за период
27	1413	<i>Lycopodium</i> spp.	Плаун	2	11	6	78
1	1428	<i>Marsilea quadrifolia</i>	Четирилистна марсиля, четирилистно разковниче	1		6	6
9	1516	<i>Aldrovanda vesiculosa</i>	Мехурчеста алдрованда	2		6	12
15	1590	<i>Viola delphinantha</i>	Дългошпореста теменуга	2		6	12
10	1657	<i>Gentiana lutea</i>	Жълта тинтява	6		6	36
13	1725	<i>Lindernia procumbens</i>	Нежна лндерния	1		6	6
11	1739	<i>Ramonda serbica</i>	Сръбска рамонда	2		6	12
4	1758	<i>Ligularia sibirica</i>	Сибирски див тютюн	2		6	12
5	1763	<i>Artemisia eriantha</i>	Алпийски пелин		11	6	66
25	1832	<i>Caldesia parnassifolia</i>	Парнасиеволистна калдезия	1		6	6
20	1845	<i>Fritillaria gussichiae</i>	Гусихиева ведрица	3		6	18
19	1846	<i>Fritillaria drenovskii</i>	Дреновска ведрица	2	2	6	24
26	1849	<i>Ruscus aculeatus</i>	Бодлив залист		11	6	66
16	1866	<i>Galanthus nivalis</i>	Снежно кокиче	3		6	18
17	1898	<i>Eleocharis carniolica</i>	Карниолска блатница	2		6	12
21	1902	<i>Cypripedium calceolus</i>	Венерина пантофка, Венерина обувка	1		6	6

24	1903	<i>Liparis loeselii</i>	Льозелов липарис	1		6	6
8	2079	<i>Moehringia jankae</i>	Янкиева кутявка	2		6	12
12	2125	<i>Potentilla emilii-popii</i>	Емилипопово прозорче	2		6	12
3	2253	<i>Centaurea jankae</i>	Янкиева метличина	2		6	12
2	4080	<i>Centaurea immanuelis-loewii</i>	Имануелова метличина	5		6	30
7	4091	<i>Crambe tataria</i>	Татарско зеле	3		6	18
18	4096	<i>Gladiolus palustris</i>	Блатно петльово перо	3		6	18
14	4116	<i>Tozzia carpathica</i>	Карпатска тоция	4		6	24
23	6927	<i>Himantoglossum jankae</i>	Пърчовка	11		6	66
6	6948	<i>Pontechium maculatum subsp. maculatum</i>	Червено усойниче	7		6	42
22	6996	<i>Dactylorhiza kalopissii subsp. kalopissii</i>	Калописиев дланокоренник	4		6	24
5	1379	<i>Mannia triandra</i>		1	1	3	6
2	1381	<i>Dicranum viride</i>		5		3	15
1	1386	<i>Buxbaumia viridis</i>	Зелена буксбаумия	10	5	3	45
6	1389	<i>Meesia longiseta</i>	Дългостъблен мъх	1		3	3
4	1400	<i>Leucobryum glaucum</i>	Левкобриев мъх	3		3	9
7 8 9	1409	<i>Sphagnum spp.</i>	Торфени мъхове	10		3	30
3	6216	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>		7		3	21
						ОБЩО	783

От таблицата е видно, че при провеждане на мониторинг в сто процента от определените места за мониторинг съгласно методиката, за шест

годишен период трябва да бъдат посетени **783 бр. места за мониторинг на растения и мъхове.**

Изискванията на методиките за мониторинг и опитът при провеждането на теренни проучвания показва, че оптималният брой експерти в един полеви екип е 3-ма души, от които един е ръководител на екипа, а другите двама са полеви експерти, които провеждат една командировка (теренна мисия) средно за 3 дни, като изминават средно по 250 км./ден с автомобил и успяват да направят мониторинг на 5 места.

Таблица 12 – Разходи за мониторинг на растения и мъхове

Перо	Подготовка на кампания за мониторинг			Теренната работа			Оценка на теренната работа			Общо
	A	B	C (A*B)	D	E	F (D*E)	G	H	I (G*H)	J(C+F+I)
I. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ										
	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	
Ръководител група	1	250	250	-	-	-	-	-	-	250,00
Ръководител полеви екип	-	-	-	3	190	570	-	-	-	570,00
Експерт камерална работа	-	-	-	-	-	-	1	125	125	125,00
Експерт теренна работа	-	-	-	6	150	900	-	-	-	900,00
Осигуровки - 15,8%										291,51
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни площи)										2136,51
II. РАЗХОДИ ЗА КОМАНДИРОВКИ										
			км		лв/км	общо				
Транспортни	-	-	-	750	0,36	270	-	-	-	270,00
			брой дни		ставка	общо				
Дневни	-	-	-	9	40	360	-	-	-	360,00
Квартирни	-	-	-	6	50	300	-	-	-	300,00
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни площи)										930,00
III. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	
Оборудване за терен	-	-	-							
Оборудване за камерална	-	-	-							
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни площи)										0,00
IV. РАЗХОДИ ЗА НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо				бр.	ед. цена	общо	
софтуер							1	3,00	3,00	3,00
бази с данни / достъп							1	2,00	2,00	2,00

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни площи) **5,00**

V. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ/УСЛУГИ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо
Консумативи	1	0,64	0,64	-	-	-	-	-	0,64
Анализ на проби	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни площи) **0,64**

VI. РАЗХОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕРОПРИЯТИЯ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо
обучения в сраната /чужбина							1	19,16	19,16
Обсъждания/обсъждания работни групи							1	6,39	6,39

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни площи) **25,54**

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (5 пробни площи) 3 097,69

ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА РАСТЕНИЯ И МЪХОВЕ (783 бр.) 485 097,80

Обобщени разходи за провеждане мониторинг на растения и мъхове за 6 годишен период

Ср. разход за мониторинг на 1 пробна единица за растения и мъхове 619,54 лв.

ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА РАСТЕНИЯ И МЪХОВЕ (783 бр.) 485 097,80 лв.

A.7. Разходи за мониторинг на прилепи.

В таблица 13 са представени всички целеви видове прилепи, броят места, определени в методиките за мониторинг, броят на посещенията за шест годишен период съгласно методиките и общият брой посещения при провеждане на мониторинг в сто процента от определените места за мониторинг.

Таблица 13 – Общ брой наблюдения при видовете прилепи

Но по ТЗ	Код	Име по Директива	Българско име	брой места за мониторинг стари	брой места за мониторинг нови	Брой наблюдения за период	Общ Брой наблюдения за период
	1302	Rhinolophus mehelyi	Подковонос на Мехели	53-зимен/64-летен	1 - зимен	2 пъти летен; 2 пъти зимен; всяка година	1416
	1303	Rhinolophus hipposideros	Малък подковонос	53-зимен/64-летен	1 - зимен	2 пъти летен; 2 пъти зимен; всяка година	
	1304	Rhinolophus ferrumequinum	Голям подковонос	53-зимен/64-летен	1 - зимен	2 пъти летен; 2 пъти зимен; всяка година	
	1305	Rhinolophus euryale	Южен подковонос	53-зимен/64-летен	1 - зимен	2 пъти летен; 2 пъти зимен; всяка година	
	1306	Rhinolophus blasii	Средиземноморски подковонос	53-зимен/64-летен	1 - зимен	2 пъти летен; 2 пъти зимен; всяка година	
	1307	Myotis blythii	Остроух нощник	53-зимен/64-летен	1 - зимен	2 пъти летен; 2 пъти зимен; всяка година	
14	1308	Barbastella barbastellus	Широкоух прилеп		39	12	468
26	1309	Pipistrellus pipistrellus	Кафяво прилепче		39	12	
	1310	Miniopterus schreibersii	Пещерен дългокрил	53-зимен/64-летен	1 - зимен	2 пъти летен; 2 пъти зимен; всяка година	
12	1312	Nyctalus noctula	Ръждив (обикновен) вечерник		39	12	
31	1313	Eptesicus nilssonii	Северен прилеп		39	12	
19	1314	Myotis daubentonii	Воден нощник		39	12	
8	1316	Myotis capaccinii	Дългопръст нощник	53-зимен/64-летен	1 - зимен	2 пъти летен; 2 пъти зимен; всяка година	
27	1317	Pipistrellus nathusii	Прилепче на Натузий		39	12	
15	1318	Myotis dasycneme	Езерен нощник		39	12	
18	1320	Myotis brandtii	Нощник на Брандт		39	12	
	1321	Myotis emarginatus	Трицветен нощник	53-зимен/64-летен	1 - зимен	2 пъти летен; 2 пъти зимен; всяка година	
16	1322	Myotis nattereri	Нощник на Натерер		39	12	
11	1323	Myotis bechsteinii	Дългоух (Бехщайнов) нощник		39	12	
	1324	Myotis myotis	Голям нощник	53-зимен/64-летен	1 - зимен	2 пъти летен; 2 пъти зимен; всяка година	

22	1326	Plecotus auritus	Кафяв дългоух прилеп		39	12	
13	1327	Eptesicus serotinus	Полунощен прилеп		39	12	
24	1328	Nyctalus lasiopterus	Голям (Гигантски) вечерник		39	12	
23	1329	Plecotus austriacus	Сив дългоух прилеп		39	12	
17	1330	Myotis mystacinus	Мустакат нощник		39	12	
25	1331	Nyctalus leisleri	Малък вечерник		39	12	
32	1332	Vespertilio murinus	Двуцветен прилеп		39	12	
33	1333	Tadarida teniotis	Булдогов прилеп		39	12	
28	2016	Pipistrellus kuhlii	Средиземноморско прилепче		39	12	
20	5003	Myotis alcathoe	Бакенбардов (алкатоев) нощник		39	12	
21	5004	Myotis aurascens	Южен мустакат нощник/Златист нощник		39	12	
29	5009	Pipistrellus pygmaeus	Малко кафяво прилепче		39	12	
30	5365	Hypsugo savii	Прилеп на Сави		39	12	
						ОБЩО	1884

Характерното за прилепите е, че местата за мониторинг се посещават с търсене на всички видове прилепи, т.е. в пещерите се търсят всички пещерни видове прилепи, а в горите на определеното място се търсят всички горски видове прилепи.

Затова в таблицата е направено изчисление така, че при провеждане на мониторинг в сто процента от определените места за мониторинг съгласно методиката, за шест годишен период трябва да бъдат посетени **1 884 бр. места за мониторинг на прилепи**, като на всяко място е възможно да бъдат регистрирани повече от един вид прилепи.

Опитът при провеждането на теренни проучвания на прилепи показва, че тук са необходими много по-големи екипи от останалите видове, като оптималният брой експерти в един полеви екип е 5-ма души, от които един е ръководител на екипа, трима са експерти и един помощник експерт. Екипите за прилепи са по-големи от останалите поради сложността на посещенията особено при зимния мониторинг на пещерни видове прилепи и поради по-големия риск от инциденти. Освен това се пренася и много оборудване. Една командировка (теренна мисия) се провежда средно за 4 дни, като единият ден е за път (по половин ден в посока) като изминават средно по 300 км./ден с автомобил и успяват да направят мониторинг на 3 места.

Таблица 14 – Разходи за мониторинг на прилепи

Перо	Подготовка на кампания за мониторинг			Теренната работа			Оценка на теренната работа			Общо
	A	B	C (A*B)	D	E	F (D*E)	G	H	I (G*H)	J(C+F+I)
I. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ										
	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	човеко дни	дн. ставка	общо	
Ръководител група	1	250	250	-	-	-	-	-	-	250,00
Ръководител полеви екип	-	-	-	4	190	760	1	125	125	885,00
Експерт камерална работа	-	-	-	-	-	-	1	125	125	125,00
Експерт теренна работа	-	-	-	12	150	1800	-	-	-	1800,00
Помощник експерт теренна работа	-	-	-	4	100	400	-	-	-	400,00
Осигуровки - 15,8%										546,68
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни площи)										4006,68
II. РАЗХОДИ ЗА КОМАНДИРОВКИ										
				км	лв/км	общо				
Транспортни	-	-	-	900	0,36	324	-	-	-	324,00
				брой дни	ставка	общо				
Дневни	-	-	-	20	40	800	-	-	-	800,00
Квартирни	-	-	-	15	50	750	-	-	-	750,00
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни площи)										1874,00
III. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	
Оборудване за терен, вкл. изработване къщички	-	-	-	1	26,54	26,54				26,54
Оборудване за камерална	-	-	-				1	2,65	2,65	2,65
ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни площи)										29,19
IV. РАЗХОДИ ЗА НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ										
	бр.	ед. цена	общо				бр.	ед. цена	общо	
софтуер							1	1,25	1,25	1,25
бази с данни / достъп							1	0,83	0,83	0,83

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни площи) **2,08**

V. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ/УСЛУГИ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо
Консумативи	1	0,27	0,27				-	-	0,27
Анализ на проби	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни площи) **0,27**

VI. РАЗХОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕРОПРИЯТИЯ

	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо	бр.	ед. цена	общо
обучения в сраната /чужбина							1	7,96	7,96
Обсъждания/обсъждания работни групи							1	2,65	2,65

ОБЩ РАЗХОД ЗА 3 ДНИ (3 пробни площи) **10,62**

ОБЩ РАЗХОД ЗА 4 ДНИ (3 пробни площи) 5 922,83

ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА ПРИЛЕПИ (1884 бр.) 3 719 537,59

Обобщени разходи за провеждане мониторинг на видовете прилепи за шест годишен период

Ср. разход за мониторинг на 1 пробна единица за ПРИЛЕПИ 1 974,28 лв.

ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА ПРИЛЕПИ (1884 бр.) 3 719 537,59 лв.

А.8. Разходи за ГИС контрол и за въвеждане на данните от мониторинга в БИОМОН

Освен извършването на същинския мониторинг, важен елемент на цялостния механизъм по осигуряване на качеството на данните е извършването на контрол и валидиране на данните преди тяхното качване в системата на БИОМОН. За целта е необходимо да бъде сформиран екип от ГИС-експерти, които порвоначало да планират посещенията на място, като тяхната задача е освен да предоставят карти с точното местонахождение на обекта, също така да подпомагат процеса по оптимизиране на посещенията – т.е. да групират местата за мониторинг така, че да се получават оптимални посещения на местата с минимални разходи на време и ресурси. Екипът от ГИС-експерти извършва и последващия контрол след провеждането на мисията и нейното отчитане. Те проверяват за съответствие на GPS-траковете, за наличието на всички изискуеми атрибути в полевите формуляри. За осигуряването на тази услуга е необходимо осигуряването на минимум двама ГИС-експерти, които целогодишно да бъдат на разположение на екипите, които извършват мониторинг.

Друг важен елемент от цялостната система за осигуряване на данни от мониторинга на видовете и местообитанията е екипът за въвеждане на данните в БИОМОН след одобрението им от ГИС-екипа. За извършването на тази дейност трябва да се имат предвид някои особености като например това, че на един компютър може да бъде качена само 1 база с данни. Т.е. един експерт може да въвежда данните само за 1 вид. След качването на данните в регионалната база данни е необходимо да се направи миграцията на данните към националната база данни.

Таблица 15 – Разходи за ГИС-екип и екип БИОМОН

№	Описание на разхода	Мерна единица	Бр.	Единична стойност (лв.)	Общ разход (лв.)
1.	ГИС-екип - 2 души - хонорари	Човеко месеци	72	2000	144 000
2.	Разходи за офиси и консумативи	месеци	72	1000	72 000
3.	Разходи за качване данни в БИОМОН	Бр. формуляри	24080	5	120 400
4.	Осигуровки	%		15,80%	41 775,2
7.	ОБЩ РАЗХОД ЗА 6 г.				378 175,20

А.9. Общи разходи за мониторинг на всички видове и местообитания за шест годишен период.

Обобщението на информацията за необходимите средства за осъществяване на мониторинг в сто процента от определените места за мониторинг на видовете и местообитанията за 6 годишен период е дадено в таблицата по-долу. Рекапитулацията показва, че са необходими **20 941 400,45 лв.** за финансиране на цялостния мониторинг съгласно предвижданията на методиките.

Таблица 16 – ОБЩИ РАЗХОДИ ЗА МОНИТОРИНГ ЗА 6 г.

ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА МЕСТООБИТАНИЯТА (3264 бр.)	2 006 700,06
ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА БЕЗГРЪБНАЧНИ (5435 бр.)	2 848 958,58
ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ 5454 бр.)	2 858 895,24
ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА БОЗАЙНИЦИ (5844 бр.)	6 676 270,03
ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА РИБИ (1416 бр.)	1 967 765,94
ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА РАСТЕНИЯ И МЪХОВЕ (783 бр.)	485 097,80
ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ НА ПРИЛЕПИ (1884 бр.)	3 719 537,59
РАЗХОДИ ЗА ГИС-екип и екип БИОМОН	378 175,20
ОБЩ РАЗХОД ЗА МОНИТОРИНГ ЗА 6 г.	20 941 400,45

А.10. Разходи за мониторинг на всички видове и местообитания за едногодишен период.

От обобщената информацията за необходимите средства за осъществяване на мониторинг в сто процента от определените места за мониторинг на видовете и местообитанията за 6 годишен период може да се направи изводът, че **едногодишната програма за мониторинг** при извършване на 100% от мониторинга би възлизала на **3 490 233 лв.** за финансиране на цялостния мониторинг съгласно изискванията на методиките. Тези средства трябва да бъдат осигурявани ежегодно в бюджета на ИАОС като отговорна институция за провеждането на мониторинг.

А. 11. Бюджетни средства на администрацията

Отговорната институция за провеждане на мониторинг е Изпълнителната агенция по околна среда. Съгласно Устройствения правилник тя е администрацията към министъра на околната среда и водите за осъществяване прилагането на изискванията на законодателството и нормативната уредба, свързани с околната среда, в т.ч. ръководство на Националната система за мониторинг на околната среда. Съгласно чл.

10 от Устройствения правилник ИАОС извършва на национално ниво анализ на качеството и оценка на данните от мониторинга на водите, включително от мониторинга на морската околна среда.

Бюджетът на ИАОС през последните години не включва пълния размер на необходимите средства за извършване на мониторинга по чл. 11 от Директива за местообитанията. Видно от публичата информация за бюджета на институцията, средствата, необходими за извършването на мониторинг на видовете и местообитанията варират между 20% и 13 % от общия бюджет на ИАОС за периода 2020 – 2022 г.

Следователно необходимият годишен бюджет за мониторинг трябва да бъде привлечен от външни източници – целево от държавния бюджет на Р България или проектно финансиране – от фондовете на ЕС или други донорски програми.

А. 12. Идентифициране на финансови механизми за финансиране на мониторинга.

Оценката на финансовия недостиг представлява първата стъпка от процеса за правилното планиране на необходимите средства за мониторинговата програма.

Следващата стъпка в процеса на финансово планиране е идентифициране и избор на финансови механизми, които могат да поддържат и/или да увеличават съществуващия паричен поток, така че да се намали финансовия недостиг. Тази стъпка изисква систематичен подход във връзка с определянето и избор на финансови механизми. Скрининга трябва да се съсредоточи не само върху конвенционалните финансови механизми:

- **На локално ниво:** бюджет на институцията извършваща мониторинговите схеми по програмата;
- **На национално ниво:** донорски програми като ОПОС, ПУДООС, Норвежки механизъм, Швейцарска програма и др. ;
- **На европейско ниво:** програми подкрепящи политиката на Комисията в областта на опазването на околната среда, като програма LIFE и програмите за транс-гранично и международно сътрудничество.

В момента констатираме, че не се използват оптимално някои съществуващи механизми за финансиране, а именно:

- Финансиране на научни инфраструктури с екологична насоченост в рамките на Европейския стратегически форум за изследователски инфраструктури (ESFRI), чийто национален

координатор е Министерството на образованието и науката. Докато други изследвания в „традиционни“ области като океанология и хидрометеорология са част от националната научна политика, в България е затруднено финансирането на местата от Европейската мрежа за дългосрочни екологични изследвания (eLTER). Практически не са застъпени някои инфраструктури за фундаментални екологични изследвания и анализ на данни (например ICOS, AnaEE, LifeWatch, AquaCosm и EMBRC), не се ползват за нуждите на мониторинга и докладването и данни от изследователската инфраструктура EUDAT и няма достатъчна интеграция със съществуващите инфраструктури, предоставящи научни изследвания по поръчка (напр. EUROFLEET). В резултат усвояването на средства по програма “Хоризонт Европа” за тези научни потребности е много под възможното, тъй като те не са част от националната пътна карта, а страната се лишава от ценна научна инфраструктура и губи свързаните с нея възможности за анализ на данни и детайлно моделиране

Неяснотата в паричните потоци и недостатъчната приемственост между отделни проекти, предизвикана от финансирането на проектен принцип, се отразява пряко върху институционалния капацитет за мониторинг както в ИАОС, така и на национално ниво поради недостатъчната връзка между мониторинга и докладването по Директивата за местообитанията и с Директивата за птиците и мониторинга на други елементи на околната среда. На практика се създават различни информационни продукти по чл. 11 и чл. 17 на Директивата за местообитанията със свързаните проблеми от раздробяване на финансирането между проекти на различни институции, без заложен изисквания за оперативна съвместимост на резултатите от отделни проекти. Това затруднява систематизацията на тези продукти при последващо докладване, когато изискванията на ЕК се променят и това налага повторното създаване на нови отделени информационни продукти вместо извличането на данни от НСМСБР и други подсистеми на НСМОС.

Обхватът на финансовите механизми трябва да включва иновативни инструменти, като например компенсационни средства, плащане за екосистемни услуги към администрацията, доброволци, забавно-информационни събития, кампании от типа „осинови-декар“ или „осинови вид“. Въвеждането на бизнес-ориентирани решения е сигурен подход за осигуряването на част от финансовия недостиг.

Разработените финансови програми на ниво кампания, за едногодишен и шестгодишен периоди и ясно определените бюджети, както и идентифицирането на необходимия човешки ресурс поставя основа за търсенето на финансови алтернативи, а части от предвидените мероприятия могат да бъдат финансирани чрез различни механизми.

Всички тези финансови механизми могат да бъдат разработени детайлно в проекти и бизнес базирани финансови планове, след като ИАОС идентифицира конкретните програми и подходящи финансиращи механизми, за които е допустим бенефициент и се съобрази с конкретните насоки за кандидатстване.

Б. Анализ на ползите от изпълнение на програмата за мониторинг

Реализацията на програмата за мониторинг в България спомага за постигане на следните цели: опазване на околната среда; опазване на природния потенциал и екосистемите; намаляване на емисиите и предотвратяване на загубата на биоразнообразие; спомагане за изграждане на по-конкурентоспособна, нисковъглеродна икономика, в която ресурсите се използват по ефикасен и устойчив начин; възползване от водещата позиция на Европа в разработването на нови екологични технологии и производствени методи.

Очакваните финансови нужди за постигане на целите в сектор биоразнообразие в световен мащаб за 2012 г. варират между 150 и 440 милиарда щатски долара (CDB, 2012). Този широк обхват в оценката отразява текущите пропуски в планирането и познанията.

Преглед на литературата от Програмата Global Canopy за 2010 г. оценява глобалните разходи, свързани с биоразнообразието, на около 52 милиарда щатски долара. Около 21 милиарда щатски долара от тях се изразходват в така наречените развиващи се страни (Parker et al 2012).

В таблица 17 са показани разходите за опазване и възстановяване на околната среда в РБългария от 2010 до 2020 г. по данни на НСИ. Най-висока стойност на разходите е регистриран през 2014 и 2015 г. – съответно 3 326 842 хил. лв. и 3 064 679 хил. лв., като разходите на година за мониторинг за тези периоди биха представлявали 0,10% и 0,11% от общата стойност на разходите за опазване и възстановяване на околната среда. През 2020 г.

общата стойност на разходите възлиза на 2 466 512 хил. лв., като мониторингът представлява едва 0,14%.

От анализа на данните е видно, че ползите от изпълнението на годишната програма за мониторинг са изключително високи за опазването и възстановяването на околната среда в България. Така, че осигуряването на средства за провеждането на ежегоден мониторинг трябва да залегне като приоритет в политиката на МОСВ особено като се вземе предвид, че разходът за това е едва между 0,10% и 0,14% от общата стойност на разходите.

Таблица 17 – РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ОБЩО ЗА СТРАНАТА

(Хил. левове)

Година	Общо	Направления													
		За отпадъчните води	За водоснабдяване	За въздуха	За опазване на почвата и подпочвените води	За горите	За опазване на биолог. разнообразие и защитените територии	За ловно-и рибностоп. мероприятия	За отпадъци	За шума	За НИД	Просветна, образоват. и друга подобна дейност	За администрат. дейност	За апаратура за мониторинг и контрол	Оценка на въздействието върху околната среда
Общо разходи за опазване на околната среда															
2010	1273777	246233	62444	144271	38763	9076	2039	2969	677371	117	7488	1309	19469	60918	1310
2011	1438165	308749	51447	237458	34911	4359	1632	3648	749118	209	3280	1829	16677	23903	945
2012	1693583	238160	40860	220458	29222	6537	2488	3019	1078291	442	6246	1618	31893	33683	666
2013	2098906	459021	42854	273309	38059	10040	7998	3146	1174316	2850	5610	3420	24785	50543	2955
2014 *	3326842	1058196	42728	470723	26985	13881	11252	4367	1532055	133	7062	464	40404	109840	8752
2015 *	3064679	1249492	35690	261896	46223	7047	7470	1303	1374497	174	1899	448	23428	53688	1424
2016 *	1894958	336018	44440	286029	64765	8095	4166	1526	1068447	150	4664	73	25289	49170	2126
2017	1934958	320728	42860	244003	27045	10038	2821	3439	1195919	161	3745	84	39659	43367	1089
2018	2036892	406041	39955	238671	24409	6349	10300	378	1228282	1846	2712	45	44492	32287	1125
2019	2308050	423402	46642	257812	25396	7491	1765	454	1452066	130	8554	137	43972	39379	850
2020	2466512	455892	52337	335815	54931	6544	6729	132	1466325	609	7129	8	46434	32812	815

Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи

2010	545564	147291	12506	74129	9955	405	1175	1144	241997	102	6427	.	.	50433	.
2011	511813	179707	5431	145471	7322	119	707	867	166455	188	1076	.	.	4470	.
2012	413573	128856	5336	116760	9602	884	1149	756	145055	396	1581	.	.	3198	.
2013	743585	317975	6074	173412	13170	1471	4676	765	215341	2621	3653	.	.	4427	.
2014	1630147	837405	2599	345351	8180	3806	4814	519	397458	58	6663	.	.	23294	.
2015	1841950	1076580	3411	152133	8451	619	4072	7	588575	131	1154	.	.	6817	.
2016	551747	158493	4861	167289	23286	684	208	14	191275	64	3276	.	.	2297	.
2017	459916	170993	5776	119684	9130	1468	1034	832	145645	68	1741	.	.	3545	.
2018	498849	245121	3629	91763	8957	2332	8105	116	127452	1746	2604	.	.	7024	.
2019	454747	154681	7030	100561	13078	2075	1354	.	163637	78	7894	.	.	4359	.
2020	653195	216494	14617	205443	21397	1059	5854	.	178193	314	4334	.	.	5490	.

Разходи за поддържане на ДМА и за извършване на екологични мероприятия

2010	728213	98942	49938	70142	28808	8671	864	1825	435374	15	1061	1309	19469	10485	1310
2011	926352	129042	46016	91987	27589	4240	925	2781	582663	21	2204	1829	16677	19433	945
2012	1280010	109304	35524	103698	19620	5653	1339	2263	933236	46	4665	1618	31893	30485	666
2013	1355321	141046	36780	99897	24889	8569	3322	2381	958975	229	1957	3420	24785	46116	2955
2014	1696695	220791	40129	125372	18805	10075	6438	3848	1134597	75	399	464	40404	86546	8752
2015	1222729	172912	32279	109763	37772	6428	3398	1296	785922	43	745	448	23428	46871	1424
2016	1343211	177525	39579	118740	41479	7411	3958	1512	877172	86	1388	73	25289	46873	2126
2017	1475042	149735	37084	124319	17915	8570	1787	2607	1050274	93	2004	84	39659	39822	1089
2018	1538043	160920	36326	146908	15452	4017	2195	262	1100830	100	108	45	44492	25263	1125
2019	1853303	268721	39612	157251	12318	5416	411	454	1288429	52	660	137	43972	35020	850

2020	1813317	239398	37720	130372	33534	5485	875	132	1288132	295	2795	8	46434	27322	815
------	----------------	--------	-------	--------	-------	------	-----	-----	---------	-----	------	---	-------	-------	-----

По данни на НСИ

"." - липсват

данни.

* Ревизирани

данни.

Не са включени разходите за услуги свързани с околната среда (за отвеждане и пречистване на отпадъчни води и обезвреждане на отпадъци, в т.ч. такса битови отпадъци към общините)

От 2014 г. информацията за разходите за околната среда включва само тези показатели, които се изискват съгласно Регламент 691/2011 (Икономически сметки за околната среда). Включват се платени суми за извършени услуги.

В. Алтернативно предложение за изпълнение на програмата за мониторинг

В рамките на периода между две докладвания по чл. 17 на Директива за местообитанията за период от две години може да се изпълнят по 1/3 от местата за мониторинг във всеки биогеографски регион или за период от 3 години по 1/2. По този начин се намаляват и изискванията за броя на необходимите експерти, както и количеството, съответно и разходите за оборудване. Също по този начин може да се проследят по-детайлно и определени тенденции в наблюдаваните параметри. Допълнително този подход осигурява представителност на резултатите в сравнение с кампаниен еднократен мониторинг за една или две години, при който може да има и екстремни климатични явления.

Г. Описание на подхода за изготвяне и изпълнение на програмата за мониторинг, който се предлага като икономически най-изгоден.

Икономически най-изгоден подход за изготвяне и изпълнение на програмата за мониторинг е методът за стратифициран избор на извадка, като той да се извършва поетапно.

В Специален доклад по дейност 5 (00740-L0106-SRP-05) подробно сме разписали правилата за използване на избора на извадките или стратифицирания подход. В него са определени пространствени граници на проучваните единици като Генерална съвкупност; Извадка и Размер на извадката; Страта; Място за мониторинг; Мониторингова единица.

При наличието на определени под-групи в генералната съвкупност особено подходящ е метода за **стратифициран избор на извадка**.

Стратификацията е подход, чрез който наблюдаваните и анализирани обекти са разделят на групи, от които се дефинира определена извадка, като по този начин се гарантира сходна представителност на извадки от различните под-групи на генералната съвкупност. За илюстрация може да се даде пример, при който в извадката искаме да попаднат такива извадкови единици (места за мониторинг) попадащи във всеки биогеографски регион (страта по биогеографски региони), в който попада ареала на разпространение на даден вид. Ако изборът е само случаен, може да се получи набор от извадки с непропорционално разпределение между възможните извадкови единици от всеки биогеографски регион (страта). Това се компенсира лесно с прилагането на стратифициран избор на извадките, при който всеки

биогеографски регион (страта) е представен пропорционално на размера на генералната съвкупност попадащ в него.

При мониторинга на видове/местообитания с голяма площ на разпространение се налага прилагането на подхода за стратифицирана извадка. Причините за използването на стратифицирана извадка са няколко, като основната е, че позволява прилагането на определени критерии при избора на извадкови единици, за разлика от избора на извадкови единици по напълно случаен принцип.

Използването на допълнителни критерии (страти) позволява увеличаване на представителността на избраните извадки. За нуждите на мониторинга на видовете и местообитанията, за които са разработени нови методики, или за видове за които не са били определяни места за мониторинг, предлагаме да се използват следните критерии за стратификация (страти):

А) Биогеографски региони – ALP - Алпийски; CON – Континентален; BLS – Черноморски; MBSL – Морски регион Черно море. *Обосновка за използване на стратата:* Докладването по Чл. 17 на Директива за местообитанията се извършва на ниво биогеографски регион, като се консолидират локалните оценки при провеждане на мониторинга в определените пробни площи. Консолидирането на данните за състоянието и тенденциите на национално ниво се базира на консолидираните данни от биогеографско ниво. Поради тази причина, използването на страта „биогеографски регион“ е особено оправдано.

Б) Защитени зони в Натура 2000 – „IN“ – попадащи вътре в зоните по Натура 2000 ; „OUT“ – попадащи извън зоните по Натура 2000. *Обосновка за използване на стратата:* Мрежата от защитени зони Натура 2000 е създадена с цел опазване на природни местообитания и видове от значимост за общността (включени в приложения I и II на Директива за местообитанията, което налага и провеждането на мониторинг, който да позволи проследяване на тенденциите и състоянието им както вътре в защитените зони, така и извън тях. Поради това е даден приоритет на извадките попадащи в зоните от Натура 2000 в съотношение 80% за извадки в зоните и 20% за извадки извън зоните за видове от приложение II на Директивата. При видовете от приложение IV и V на Директивата, използването на страта „защитени зони в Натура 2000“ не е обоснована.

В) Надморска височина – представена чрез 6 класа през 500м. 1 клас-0-500м; 2 клас - 501-1,000м; 3 клас – 1,001-1,500м; 4 клас – 1,501-2,000м; 5 клас – 2,001-2,500м; 6 клас - >2,501м. *Обосновка за използване на тази страта:*

Надморската височина определя и наличието на градиент в климатичните условия, а от там оказва влияние и върху специфичните условия за развитие на природните местообитания и растителните видове, които пък от своя страна определят и условията за видовете/местообитанията, които са свързани с тях (дори и за водните и пещеролюбивите видове). Поради тази причина прилагането на различни страти представляващи различни класове надморска височина позволяват избирането на извадки представителни за всички височинни пояси, в които е разпространен даден вид / местообитание.

Връзка между извършване на мониторинга и докладването по чл. 17 от Директива за местообитанията.

Мониторингът на биологичните обекти (видове и природни местообитания) дава възможност за проследяване на тяхното състояние във времето, което пък от своя страна създава предпоставки за определяне на конкретни мерки за ограничаване на негативните тенденции и/или насочване на тенденциите в желаната посока. Мониторингът на растителните и животински видове, и природните местообитания може да се извършва с различна цел, което от своя страна определя и изборът на методика.

Във връзка със задълженията на България за докладване по чл. 17 от Директива за местообитанията, мониторингът на видове следва да е съобразен с конкретните изисквания към данните събирани на терен, за да се осигури достоверна основа за изготвяне на докладите на биогеографско и национално ниво. Това изискване налага прилагането на подход, който гарантира, че извършваните наблюдения на локално ниво ще предоставят информация, която чрез последваща обработка и екстраполация ще позволи изготвянето на достоверна оценка за състоянието на видовете – обект на мониторинг, както и ще позволи определяне на очакваните бъдещи тенденции на тяхното състояние и развитие.

Проследяването на промените в състоянието на растителните и животински видове се извършва чрез полеви наблюдения на определени параметри през определено време. Поради големите различия в разпространението на видовете обект на мониторинг в НСМСБР, не е възможно проучването на цялата популация, с изключение на видове с много малки по численост и пространствено ограничени популации. Мониторингът на видове следва да отчита и финансовия аспект, което налага прилагането на подход, който от една страна да предоставя достоверни данни, а от друга страна да е финансово обосноваан и

приемлив. В практиката, за видове, за които не е възможно извършването на наблюдение на цялата популация се налага прилагането на подход базиран на **използването на представителна извадка**. Тоест, мониторингът се провежда на конкретни места (места за мониторинг), определени като представителни за популациите на дадения вид. Конкретните места за мониторинг (клетка от ETRS мрежа със страна 1 км) се подбират от експертите така, че да предоставят достатъчно достоверна информация за състоянието на вида в целия му ареал на национално ниво както и на ниво биогеографски регион. Полевите наблюдения при мониторинга на различните видове се извършват чрез прилагането на различни методики, като се извършват проучвания в границите на местата за мониторинг, в които са определени конкретни и дискретни в пространството, точки, отчетни площадки или трансекти, които се определят за всеки вид, наричани мониторингови единици. Различията са на ниво таксономична група, напр. земноводни, влечуги, бозайници, безгръбначни, висши растения, така и на ниво вид. При някои групи или група от видове е приложимо използването на сходна или еднаква методика за мониторинг. При всички случаи, за видове при които се извършва наблюдение в определен брой извадки (места за мониторинг), то основното изискване е данните, които се събират и обобщените резултати да са представителни за вида, тоест да ни предоставят достатъчно достоверна информация за наблюдаваното състояние или промени в състоянието. Ето защо от особена важност е **извадката (определен брой места за мониторинг)**, в която ще се прави наблюдението на мониторинговите параметри, **да бъде представителна** за целия ареал на вида в страната. Гарантирането на „представителност“ на извадките е основното предизвикателство при определяне на местата за мониторинг, респективно на мониторинговите единици (площадки, трансекти, точкови обекти). Като общ подход в Националната концепция за мониторинг се налага използването на **стратифицирани извадки**, който в най-голяма степен отговаря на изискването за представителност на извадките.

Особености на мониторинга на видовете, както и честотата на събиране на данни за видове се различава значително от вид на вид. Това позволява необходимите ресурси за мониторинг на видове с по-редки наблюдения да се разпределят по години, като площадките за теренни наблюдения бъдат разделени на райони и всяка година се посещават площадките в един от тези райони. Така в края на шестгодишния отчетен период всички такива площадки ще са посетени поне по веднъж, а информация за резки и внезапни промени в местообитанията им (напр. вследствие на

природни бедствия) ще могат да се получават текущо въз основа на дистанционни наблюдения.

Анализът на разходите показва, че методът на стратифицираните извадки е целесъобразно да се използва при липсата на достатъчен финансов ресурс и експертен потенциал за покриване на 100% от местата за мониторинг ежегодно. Друг важен фактор, който е определящ при използването на този подход е факторът време, защото методът на стратифицираните извадки позволява в кратки срокове да бъде извършен мониторинг, който дава представителна информация за състоянието на видовете и местообитанията.

Използването на стратифицирания подход може да намали разходите за извършване на шестгодишен мониторинг между 40 и 50%.